Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	T. Stelpstra	Datum	15 april 2022
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	9979085
E-mail	tjeerd.stelpstra@utrecht.nl	Onderwerp	Herziening alcoholverbodsgebieden
Bijlage(n)	2	Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

Met het aanbreken van het voorjaar hebben bewoners en bezoekers meer gelegenheid om te genieten van de buitenruimte. Door het afschalen van de coronamaatregelen is er gelukkig ook meer ruimte om dit te kunnen doen. De parken, pleinen, sport- en speelveldjes bieden hier ruimte voor. Tegelijk merken we dat de druk op de buitenruimte de afgelopen jaren is toegenomen en dat er meer overlast wordt gemeld dat gerelateerd is aan het verblijf in de buitenruimte. Dit gaat over verschillende vormen van overlast, waaronder drankoverlast. Gezien het veranderende beeld van de alcoholgerelateerde overlast zijn de alcoholverbodsgebieden herzien.

Herziening alcoholverbodsgebieden
De huidige zestien aangewezen alcoholverbodsgebieden zijn (na een aantal jaren) met politie, handhavers en gebiedsmanagers veiligheid besproken op effectiviteit en nut. Daarvoor is gebruik gemaakt van een kwalitatief en kwantitatief beeld (overlastmeldingen). Een alcoholverbod werkt in de huidige gebieden vooral preventief, daardoor is de structurele overlast minder aanwezig. Dankzij dit verbod is de situatie beheersbaar, vandaar dat we de meeste alcoholverbodsgebieden in stand laten, en enkele wijzigingen doorvoeren. De herziening heeft geleid tot de volgende wijzigingen in de aangewezen gebieden:

- Zeven gebieden ongewijzigd
- Twee gebieden met tussenliggend gebied samenvoegen tot één gebied
- Eén gebied uitbreiden
- Eén gebied verkleinen
- Vijf gebieden vervallen
- Twee nieuwe gebieden aanwijzen
- Twee gebieden aanwijzen met alcoholverbod tussen 23.00 - 06.00 uur

In de bijlage onderaan deze brief is een overzicht opgenomen van de wijzigingen van de alcoholverbodsgebieden.

Het aanwijzingsbesluit wijst gebieden aan waar het verboden is alcoholhoudende drank te nuttigen of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben. Wij hebben besloten het aantal aangewezen alcoholverbodsgebieden te wijzigen van 16 naar 12. Voor twee gebieden wordt een alcoholverbod tussen 23.00 – 06.00 uur van kracht.

Over twee jaar evalueren wij de aangewezen gebieden. Op basis van die evaluatie beslissen wij of aanpassing van het aanwijzingsbesluit nodig is.

Doel en criteria alcoholverbodsgebied
Een alcoholverbod is ondersteunend aan een brede aanpak: aan de hand van (overlast)meldingen en beoordeling van de situatie volgen vaak extra controles. Als er sprake is van een structureel overlastgevend persoon, past een persoonsgerichte aanpak, waarbij de juiste zorgpartijen worden betrokken of zorg wordt geïntensiveerd.

Een alcoholverbod wordt ingezet om structurele overlast door alcoholgebruik terug te dringen. Een alcoholverbod wordt overwogen als de reguliere inzet onvoldoende resultaat laat zien. Hierbij gaat het zowel om toezicht en handhaving van politie en boa's, als om de inzet van de zorgketen, zoals de verslavingsmedewerkers van Jellinek.

Op sommige locaties leidt een inzet van reguliere maatregelen niet tot een afname van de overlast. In een gebied waar de structurele alcoholgerelateerde overlast ondanks maatregelen blijft aanhouden, kunnen wij een alcoholverbod instellen. Bij de overweging om een alcoholverbodsgebied in te stellen worden de onderstaande factoren meegenomen:

- er is sprake van structurele forse overlast[1], die al langere tijd speelt, met mogelijk kans op escalatie. Er is een duidelijke relatie is tussen alcohol en overlast;
- een alcoholverbod past binnen een integraal pakket van maatregelen;
- er zijn reeds andere maatregelen in het gebied genomen, maar deze blijken niet afdoende;
- er is overeenstemming over alcoholverbodsgebied bereikt met THOR, politie en openbaar ministerie.

Het verbod geeft handhavers een aanvullende mogelijkheid om snel en effectief op te treden bij alcoholgerelateerde overlast. In de 16 gebieden waar nu een alcoholverbod geldt, zijn in de evaluatieperiode januari 2019 t/m juni 2021 bij de politie 531 registraties van overtreding APV-alcoholverbod geconstateerd, en is door VTH in dezelfde periode 1101 keer hierop bekeurd. Bekeuringen worden vooral uitgeschreven in de binnenstad: voor de bekeuringen van THOR is dat zelfs 90% en voor bekeuringen van politie ligt dat percentage op 79%.

Differentiatie
Tot voor kort was uitsluitend een permanent alcoholverbod mogelijk, dus 24 uur per dag. Met de laatste APV-wijziging in het mogelijk om hier een dagelijkse tijdsduur (per dag) aan te verbinden. Dit maakt maatwerk mogelijk in die gebieden waar de overlast zich bijvoorbeeld alleen of vooral op bepaalde uren van de dag voordoet. We maken van deze nieuwe mogelijkheid gebruik voor het gebied 'Oosterkade – Westerkade' en het winkelcentrum de Meern. Hier stellen we een alcoholverbod tussen 23.00 en 06.00 uur in.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

[1] Agressie, intimiderend gedrag, vervuiling, vernieling, geluidsoverlast

Bijlage 1: Overzicht wijzigingen alcoholverbodsgebieden

Ongewijzigde en samengevoegde gebieden
In negen gebieden blijft het alcoholverbod van kracht waarvan er twee worden samengevoegd tot één alcoholverbodsgebied. Uit de evaluatie is gebleken dat het alcoholverbod in deze gebieden vooral preventief werkt en wanneer dit wordt losgelaten zal de overlast weer gaan toenemen, is de verwachting. Het aanwijzen van deze gebieden heeft ook niet geleid tot verplaatsing van de problematiek in aangrenzende gebieden. Het gaat om de volgende gebieden:

1. de noordelijke zijde van de Anton Geesinkstraat (zie gebied 1.c aanwijzingsbesluit);
2. het gebied 'Shoppingcenter Overvecht' (zie gebied 1.d aanwijzingsbesluit);
3. het gebied winkelcentrum De Gagelhof (zie gebied 1.e aanwijzingsbesluit);
4. het gebied rond winkelcentrum Overkapel (zie gebied 1.f aanwijzingsbesluit);
5. het gebied rondom winkelcentrum Smaragdplein (zie gebied 1.g aanwijzingsbesluit);
6. het gebied winkelcentrum Lunetten (zie gebied 1.h aanwijzingsbesluit);
7. het gebied begrensd door Kleermakerslaan, Kooikerspad, oostzijde van het Kleermakersveld en Imkerspad in de Meern (zie gebied 1.j in aanwijzingsbesluit);

Twee huidige alcoholverbodsgebieden in de Meern liggen hemelsbreed 100 meter van elkaar af. De politie ziet een verspreidingseffect naar het gebied tussen twee gebieden in. Voor het bevorderen van de eenduidigheid, uitvoerbaarheid en doeltreffendheid voegen wij de twee gebieden en het tussengebied samen tot één alcoholverbodsgebied. Voor dit nieuwe gebied geldt het verbod tussen 23.00 en 06.00 uur en niet altijd, zoals nu voor de twee gebieden het geval is.

De twee huidige alcoholverbodsgebieden in de Meern betreffen:

- het gebied rondom Winkelcentrum de Meern, begrensd door Oranjelaan, Rosweijdelaan, Centrumlaan en Mereveldlaan;
- het gebied begrensd door Prins Willem Alexanderplantsoen, Kalverstraat, Zonstraat en Prinses Beatrixlaan in De Meern.

Het nieuw samengevoegde alcoholverbodsgebied van 23.00 tot 06.00 uur betreft:

8. Het gebied begrensd door Pastoor Boelenslaan, Zonstraat, Princes Beatrixlaan, Oranjelaan, Roseweydelaan, Centrumlaan, Mereveldlaan (zie gebied 2.a aanwijzingsbesluit).

Uitbreiding gebied

9. het centrumgebied van Utrecht (zie gebied 1.a aanwijzingsbesluit). We hebben besloten om het gebied van de Biltstraat vanaf de Obrechtstraat t/m de Bekkerstraat en een gedeelte van de Nachtegaalstraat vanaf de Mulderstraat tot aan de Maliebaan toe te voegen. Binnen het huidige gebied heeft het alcoholverbod vooral een preventieve werking en worden er geregeld bekeuringen geschreven. Er zijn echter ook delen in het gebied aan te wijzen waar er nog steeds structureel sprake is van overlast door alcoholgebruik waarbij het niet op alle plekken mogelijk is om hierop te kunnen handhaven. Door het toevoegen van bovenstaande delen aan het gebied ontstaat er een meer een gesloten geheel en wordt een waterbedeffect voorkomen.

Verkleining gebied

10. Bemuurde Weerd O.Z., te verkleinen tot aan de Adelaarstraat (zie gebied 1.b aanwijzingsbesluit). Uit de evaluatie is gebleken dat alcoholgerelateerde overlast nauwelijks wordt geconstateerd in het gebied wat wordt geschrapt en het is niet de verwachting dat de

overlast rondom de Bemuurde Weerd O.Z. zal verplaatsen omdat de geografische grens van de Adelaarstraat erg stevig blijkt te zijn.

Vervallen gebieden
Het resultaat van de evaluatie is dat vijf gebieden komen te vervallen:

- gebied rondom het stadion. Rond voetbalwedstrijden zijn er andere mogelijkheden vanuit de APV en het Wetboek van strafrecht om tegen alcohol gerelateerde overlast op te treden.
- gebied begrensd door Kastordreef, Agamemnondreef, Argonautendreef, Adonisdreef, Medusadreef, Ikarosdreef in Overvecht. Dit gebied is niet meer in beeld in relatie tot alcoholoverlast. De gemeente en politie hebben geadviseerd het verbod in dit gebied op te heffen.
- gebied rond de Händelstraat in de wijk Oog in Al. De overlast is hier sterk afgenomen. Gemeente en politie verwachten niet dat alcohol gerelateerde overlast hier terug zal keren en hebben geadviseerd het verbod in dit gebied op te heffen.
- gebied begrensd door J.J.A. Goeverneursstraat, Bilderdijkstraat, P.A. Genestetstraat, Cremerstraat tot huisnummer 49 en het Wolff en Dekenplein (West). Het alcoholverbod heeft effect gehad in dit gebied. Er is geen sprake meer van alcohol gerelateerde overlast en de verwachting is niet dat deze overlast zal terugkeren. Daarom is er geen aanleiding meer om het alcoholverbod voort te zetten.
- het centrumgebied van Vleuten. De mate van alcohol gerelateerd overlast is niet meer zodanig dat een alcoholverbod nodig is. Gemeente en politie verwachten niet dat deze vorm van overlast terugkomt als het alcoholverbod wordt opgeheven.

Nieuwe gebieden

11. Het gebied rondom opvanglocatie de Stadsbrug in Zuidwest (zie gebied 1.i aanwijzingsbesluit). Vlakbij de opvang zit een pluktuin, die een verzamellocatie is geworden van alcoholverslaafden. Zij gebruiken daar drank en drugs, zowel overdag als ’s avonds en ’s nachts en laten veel afval achter. Ook worden er vuurtjes gestookt. Dit heeft een negatieve uitstraling. Bewoners en ondernemers krijgen hierdoor een onveilig gevoel en de pluktuin wordt vrijwel niet meer gebruikt door omwonenden en recreanten. De overlastgevers zijn zeker niet altijd bezoekers van de Stadsbrug, maar de doelgroep van de Stadsbrug heeft wel aantrekkingskracht, bijvoorbeeld voor dak- en thuislozen die elders zijn geschorst. Er is ter plekke nauwelijks sociale controle vanwege de huidige status van het ontwikkelingsgebied als voorbereiding op de te ontwikkelen Merwedekanaalzone.
12. Oosterkade en Westerkade (zie gebied 2.b aanwijzingsbesluit). In dit gebied bevindt zich een steiger die is bedoeld als op- en afstapplaats van boten. Het is een afmeerplaats voor maximaal 6 uur zonder overnachting. In de praktijk wordt de steiger echter gebruikt als openbaar terras, wat de nodige (geluids)overlast en vervuiling met zich meebrengt zoals afval en het gebruik van de kade, stegen en tuinen als openbaar toilet. Veel van de overlast wordt veroorzaakt en versterkt door het gebruik van alcohol. Met name in de avonden en nachten leidt dit tot overlast bij omwonenden. Het voorstel is hier een alcoholverbod in te stellen tussen 23.00 en 06.00 uur, omdat in de contacten met bewoners de ervaren overlast rond deze tijden vaak wordt genoemd. Daarnaast wordt door de herinrichting van dit gebied, en daardoor uitbreiding van verblijfsgebied vanuit de binnenstad, verwacht dat de overlast van (uitgaans)publiek verder zal toenemen in de avonden en nachtelijke uren rondom de hier aanwezige horeca en steiger. Dit nieuwe gebied vraagt daarmee om dezelfde kaders voor handhaving als de binnenstad waar reeds een alcoholverbod geldt. In tegenstelling tot het

alcoholverbodsgebied in de binnenstad, heeft dit gebied een verbod tussen 23.00 en 06.00 uur.

